

HATÁRŐR

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Közéleti jelenségek Ujvidéken.

Alig hiszem, hogy lenne valaki is, aki még meg nem figyelte volna a játszadó gyermekeket, akik a tó partjáról kavicsokat dobálnak a csendes, tiszta vízbe és lesik, mint képződnek a vizkarikák és amikor a kavicsok a tó fenekére érnek, mint lesz zavarossá a még közvetlenül előbb szinte átlátszóan tiszta víz.

De nem csak a kis gyerekeknek képezi ez a kedvtelését, hanem már derecsdó haju öreg legények sem restelik a közélet tiszta tavába a maguk kavicsait beledobálni, szentül remélve, hogy tőlük a legkristálytisztább közélet is megzavarosodik. És ha céljukat elérik, még ha ebbeli sikerük rövidebb életű is, mint a Tisza virága, örülnek, mint azok a kis gyerekek a tó partján, akik a vizkarikákban lelik örömlüket.

Távol a politika zajától, szinte visszavonulva a mindennapi élet hangosságától, figyelem, nézem az ujvidéki közéletet és látom a kavicsokat dobáló embereket, akik a nehéz fáradság árán teremtett örvendetes békét a maguk, zavart előidéző hivatott működésükkel meg akarják bolygatni. És mint aki mindezen áramlatokon kívül, hogy ne mondjam felül állók, joggal merem állítani, hogy minden befolyástól menten szílok hozzá a mindinkább elfajuló ügyhöz és ha nem is hiszem, hogy zavaimnak meglebbe az a sulya, hogy a megtévelyedettek visszavezessem arra az utra, amelyről elvakultságuk, jogtalan szereplési vágyuk leszoritotta, de tán eszükbe fogja jutni, hogy jó lesz megállni, — és nem tovább! Ezen elmélkedésem nekik amolyan tilalomfa legyen, mint amilyeneket a vasuti átjáróknál látunk és a melyekre fel vagyon írva: „Vigyázz, ha jön a vonat”. Szenvedély, gyűlölség és rokonszeny nélkül írom e sorokat és e címen joggal kérek meghallgattatást.

Az ország déli csucsán lakunk. A határszélen.

A magyarság védbástyáit képezzük a Balkánnal szemben. Tőlünk alig két órányira már külföld van. Egy köhajtásra, a Duna tulsó oldalán, már esküdt ellenségeink: a horvátok laknak. Itthon sem vagyunk egészen rendben.

Sokajku, sokféle nyelvű lakosságunk közt vannak, — hál Isten nem sokan, — akik még a magyar állameszme ellen sem restek vétkezni.

Hogy ilyen körülmények közt milyen feladat vár a hazafias magyarságra, azt csak hosszabban vitatni nem kell. Itt minden jó hazafi missiót teljesít, mindenki szinte a magyar hazafiság apostola.

Néhány rövid éve annak, a mi a világórán oly sietve száguldó rövid idő, — hogy a tűz és víz egyesült. A magyarság és a nemzetiségek közti ellentétek elsimultak és az egymást megértés politikája hatotta át az elméket, a szíveket és győzött a konkolyhíntőkön.

Ujvidék történetében új korszak kezdődött. Új éra: magyar, szerb és német testvéri kezet nyújtott egymásnak és nemcsak nekünk, ujvidékieknek teltt öröme benne, de az egész ország szeme felénk fordult és még a kalászos Alföld magyarlakta rónáin is büszkén gondoltak erre a város hazafias polgárságára.

Hogy az áthasonítás nagy, fáradságos és diplomatikusan okos munkáját a Balla Aladár gr. főispán és Teleki Árvéd gróf által kezdeményezett és kormányozott új rendszer végezte, — azt még a régi rendszer letűnt legényei sem tagadhatják.

De nemcsak a politikai életünk ért új határköhöz, hanem miként a tisztító fergetegtől, minden megváltozott, minden új lett, a politikai élet, a társadalmi rendszer, a város közigazgatása.

Hogy a politikai élet örvendetes megváltozott, tanu rá a bevehetetlen várként erős függetlenségi tábor, mely nem vezette félre magát hangzatos, üres jelszavaktól, hanem napról-napra erősítette azoknak a becsületes embereknek a sorát, akik csak a haza sorsát viselik a szívükön.

Hogy a társadalmi életben új rendszer fejlődött ki, — bizonyosságul hívom e város minden objektív polgárát, hisz szemünk láttára dőltek le a bennünket elválasztó falak és ma a magyarok és szerbek, nem különben a németajku polgártársaink testvéreként élnek egymással.

Hogy a városi közigazgatásban az utókor aranylapra fogja feljegyezni a mai rendszer működését, annak ékes tanúsága az a munkásság, az a termékeny, fáradhatlan tevékenység, mely Ujvidéken nem volt, hanem lesz.

Ezt az új rendszer csinálta. Isten és emberek előtt hitet teszek erre és velem együtt mindenki, akiben a rosszakarat, a gyűlölség, a korlátoltságig határos elvakultság nem diadalmaskodott — a józan ész felett.

Ép ezért, igazán fájdalommal látom, hogy ujabban olyan jelenségek fordulnak elő, amelyek azt célozzák, hogy a véres verejtékkel felépített munkát lerombolják.

Emberek, akik eddig az ismeretlenség köpenyében láthatatlanok voltak, ma az előtérbe tolakszanak és jogot formálnak arra, hogy észrevegyék. És mert ez nem megy oly simán, az utolsó szalmaszálba kapaszkodnak: *botrányok árán akarnak* láthatókká lenni. A botrányok nem emelik fel az embereket, csak hirhedtté teszik a szereplőket. És ők ezzel is beérik, — csak hogy nevüket a hir szárnyaira vegye.

De nem jönnek maguk. Salakot is cipelnek magukkal, azokat rakják le a közéletünk tiszta vizébe, hogy azt zavarossá tegyék.

Ujvidéken revolverzsurnalisztika annak előtte nem volt soha. Ma oly sajtóviszonyok uralkodnak, hogy urimember-ujságirónak kedve tellik a legtisztább tollát is összetörni, csak hogy ezekkel az alakokkal ne legyen kénytelen egy kalap alatt említve lennie.

És a szereplésre jogcímrel nem bíró emberek ezekkel a viharos multu örömlégényekkel karöltve kavicsokat dobálnak a közéletünk fáradsággal megtisztított vizébe. Vizkarikák képződhetnek, de a karikák szépen elsimulnak és a viz tükre újra bársonyosan sima lesz, mert a tiszta vizet még a szenny salak sem teheti tartósan zavarossá.

A salak pedig elmerül minden anhenxlijével együtt!

És a becsületes, tisztakezü, alkotó rendszert magukat *magyarnak* valló emberek támadják. Ahelyett, hogy kezet fogva egymással küzdjünk olyanok ellen, akik hazafiatlanságuk ripókságával hivalkodnak.

Van itt egy hirhedt magyarfaló ujság! Persze Polit Mihály lapja: a Branik! Ez egyik legutóbbi számainak egyikében az új rendszer ellen intézett szokásához és lapjának színvonalához képest durva támadást. Támadta a közélet homlokterében álló férfiakat, akik makulátlan jellemük, hazafiságuk, multjuk, állásuk, tudásuk révén vezetői a

BOGDÁNY és **TÁRSA**
 UJVIDÉK,
 Vármege-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

BLUZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA

DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN.

magyarságnak, sőt e város összpolgárságának. Es megszólaltatja a már rég elfeledt Jojkics doktor, volt városi főorvost, akinek a keresztnevét is elfeledtük, már annyira betemette emlékét a feledés mohája. Ezt az urat jól ismerjük. Régről. Legutoljára a torony alatt láttuk, amikor megüvegesedett szemekkel, gyűlölségtől elvakulva összehadart sok mindent, amelyre szinte kedvet kaptunk a mentőkért telefonozni. Most ez a hamvaiból feltámadt ember azt mondja, hogy azért feküdt le a sirba, mert ő olyan emberekkel, mint a mai rendszer városi emberei, egy házban nem akart maradni. Balla főispán kiténtette a beteg embert és két tisztel elégtételt kéretett. Az alábbi levél szerint a beteg ember kibujik a rágalmazásának felelősségre vonása alól. Itt a levél:

„Méltóságos Balla Aladár dr. Főispán Urnak Ujvidék.

Méltóságod részéről mai napon adott abbeli megbízásunknak, hogy a „Branik“ című lap folyó hó 17-én 77. számában megjelent, Dr. Jojkits Mladen aláírással közzétett kijelentésekért a nyilatkozattevőtől — amennyiben ezen kijelentéseket Méltóságod személyére vonatkoztatta — elégtételt kérjünk, eleget teendő, a mai napon Dr. Jojkits Mladen ur előtt Méltóságod képviselőjében megjelentünk, ki segédeinek megnevezése nélkül kijelentette, hogy a kérdéses nyilatkozatban foglaltak Méltóságod sze-

mélyét nem érintik s azokat Méltóságod személyére nem vonatkoztatta. Ezzel megbízásunknak eleget téve vagyunk hazafias üdvözzettel Menkina János csendőrfőhadnagy. Zselyonka József csendőrfőhadnagy“.

A városi tanács, amint hallom, bíróság elé állítja őt és ő ott fog felelni rágalmazásáért.

A bíróság fogja megállapítani, hogy neki nem a városházán volt a helye, hanem másutt, hol a járó-kelő szomorú emberek azt mondják magukról, hogy az egyik a tűz királya, a másik a földönjáró isten, a harmadik a Megváltó maga.

Ezek támadják az új rendszert.

És még ezeknek láttára sem jön meg a deresedő haju, magukat magyaroknak valló embereknek az esze.

Ez fáj nekem.

Azért kérem őket: álljanak meg és így ne tovább!

Tettekben legyünk nagyok.

Rég ismert, szinte közmondásos magyar *virtus*, hogy *szeretjük a szót*, a szószaporaságot s ha néha egy-egy lelkesítő eszmére fel is buzdulunk, könnyű lobbanékonyságunk tüze csakhamar lelohad, elalszik, a mikor *kitartást* igénylő *komoly munkára*, tette kerül a sor. A mindennapi tapasztalat bizonyítja, hogy úgy a magán- mint a közéletben bőbeszédűek tudunk lenni s — gyűlésekről, diszlako-

mákról stb. nem is szólva — a kisebb *társas* összejövetel is csakhamar egész kis parlamentté alakulnak át, hol az szokta vinni a vezérszerepet, aki legjobban győzi — szóval

Pedig ép nekünk magyaroknak a mult annyi sok mulasztását kellene pótolni s egész tetterőnk, munkabírásunkat igénylő annyi és oly sokféle fontosnál fontosabb kérdés megoldása nehezedik vállainkra, hogy a komoly munka, a tettek mezejét egy percre sem volna szabad elhagynunk.

A magyarral jóformán vele született szószaporaság, szólni vágyás és bőbeszédűség félreismerhetlen káros nyomokat hagy hátra úgy a parlament, mint az ország és a városok életében, magán és közviszonyaiban egyaránt. Bámuljuk és meg is szóljuk a külföld *szófukar*, de munkaedzett emberét, csodálattal telünk el Anglia, Francia-, Németország kitartó munka szülte s minden téren nyilvánuló haladásának láttára, de példájuk nem ráz fel munkátlanágunkból, továbbra is szóval és újból csak *szóval hirdeljük* sokféle teendőink szükségességét — legtöbbszörre másnak, a kormánynak és államnak nyakába varrva, amit összefogva magunknak kellene elvégezni.

Ettől az általános jellemvonástól — sajna — mi ujvidékiek sem vagyunk megkímélve. *Érezzük*, tudjuk, hogy sok a tennivaló városunk jövő fejlődése érdekében; szóban és írásban, magán társaságban ép úgy, mint nyilvános összejövetele-

TÁRCA.

Az amerikai vendégfogadó házakról*).

Irta: **Vértesi Károly.**

Amerikában minden ház és család magának él. E cikkemhez akár jellegül használhatam volna ezt a mondást, mert ekörül forog az amerikai ember élete még akkor is, mikor a szállodai életre van utalva. Svájcot, Európa hótéljeinek nevezik. Amerikában is hótél néven ismert szálloda, nagyon sok van. Az amerikai városokban, akár mint a svájciak, nagyok azok, New Yorkban, Chicagóban St. Louisban, egyebütt, 3000 szoba is van némelyikben, tehát több, mint a budapesti szállodákban összesen. New Yorkban magában annyi 20—30 emeletes szálloda van, amennyi a világ egy városában sincs. A Manhattan város részben magában 136 elsőrendű szálloda van, melyek 185.000 vendégnek adhatnak szállást. London, fele annyinak se adhat. Nem jönnek zavarba, ha vásár van, mert az amerikai városokban örök vásár van, most pedig, hogy világkiállítás van, jönnek minden felől; ideiglenes, szétszedhető, deszkából összerótt akárhány szállodat csináltak.

A rendes szállóházak nem oly fényesek, mint az európai nagy városokban. Nem tartanak kifent hajszu, dufla-zsinóros kapust disznak, a borralaló reményében ki- és felszol-

* Az irónak „Körutazás Amerikában“ című, sajtó alatt lévő illusztrált utirajzából.

gáló frakkos Ganymedeseknek nincsen sorfala, nem ugrálnak a vendég körül, érkezésekor, mint Svájcban. Svájcot azért nem értem borralaló országának, mert nem az. Amerika sem volt előbb az, szabad elhatározásból ment az adás vagy megvonás, sőt meg volt tiltva némely szállodában a borralaló elfogadása. Újabb időben e tárgyban Európa megrögzött rossz szokása felé hajolnak. Legújabbban azonban az Unio néhány államának törvényhozása állást foglal a rossz szokás ellen. Így Missouri állam tartományi gyűlésén egy törvényjavaslatot adtak be (1904), mely törvényileg 2000 dollárig terjedő pénzbüntetéssel tiltja a borralaló elfogadását. Még megérjük, hogy Amerika fogja Európa népeit is példaadással megszabítani ettől a nyügtől, megoperálni a rákfenétől. Fizesse minden gazda, munkaadó a cselédkedő emberét, leányát.

Az amerikai vendéglőkben egy házi szolgáló is megteszi az első szolgálatot, fölvezet vagy fölemel gépen az emeletre, bevezet a szobába, miután a váró teremben beirtuk nevünket a törzskönyvbe és kijelentettük, hogy étkezés nélkül európai, vagy étkezéssel amerikai módon vesszük igénybe a szolgálatot. Mindezt a clerc intézi el. A clerc itt, tudvalevőleg nem pap, hanem hivatalbeli írnok.

Az amerikai nagyobb szállodában sokféle kényelem van, pósta, táviró, vehetünk szivart, vasuti-, hajó- és egyéb jegyet, megberetváltatjuk magunkat. Külön megy a ruha- és cipő-

tisztítás, de arról is gondoskodva van, hogy a szállodában kéznél legyen az elmaradhatatlan ruha- és cipőtisztító helyiség.

Három fő étkezési időt tartanak a szállodákban, de a kávémalom mindig forgásban van. Reggelizés hét órától, ebéd egy órától, vacsora hat órától kezdve. Három órai időközött számítanak minden étkezésre. Jöhetünk, mehetünk, amikor akarunk. Tízórátjt nem vesztegetik a drága időt étkezéssel. Köz- vagy társas asztal nincs, csak kis asztal, melyet a főpincér kijelöl, a szerezsen pedig dörgő léptekkel ellát szolgálattal, melyet olykor, amerikai szokás szerint füttyülve végez. Mindent mindenkinek külön-külön hoznak. Kávé, tea, gyönyörű fehér kenyérral vaj, folszeletelt paradicsom-alma akkor is kijár, ha nem kérjük, nem is kell érte fizetni, jeges vizet is hoznak az asztalra, általában az étkező helyeken a vizet nem kell — hogy úgy mondjam — a hajánál fogva előráncigálni, mint nálunk sok helyen, ahol akarják, hogy fogyjon a szeszes ital; alig ürült ki a sörös pohár, máris megtölteni akarják. Itt a vajjal teszük azt, alig van a kenyér vele bevonva, hoznak vastag ostyaformában másikat — díjtalanul.

Az amerikai étkezéshez, az erős tápanyagu eledelekhez hozzá kell szokni az idegennek. Különösnek tetszik, hogy nyáron gyümölcsessel kezdik a reggelizést. Esznek utána valami dara-, kása felét vagy pépet a lekicsinyelt zablisztból, derecét buza lisztből. Efeléket tűz-

Hatóságilag megengedélyezett

TELJES VÉGELÁDÁS!

Az üzlet felosztása miatt az összes **ékszerek,** arany-, ezüst-, chinaezüst-árak és órák 30—40%-kal az áron alul eladatnak.

ÁRMÁNYGÉZA

ékszerész és órász

UJVIDÉK, Fő-tér.

9-26

ken és gyűléseken, főleg a *fehér asztalnál* sűrűn és hangosan hirdetjük azt a sok szép és nemes eszmét, tervet és munkát, melynek szükségességét, talán kiviteli módozatait is kézzelfoghatóan tudjuk bizonyítani, de melynek *komoly megvalósítására nem nyújtunk tettekre szegédkezel.*

Örömmel látjuk, osztatlan elismeréssel adózunk valamennyien, hogy városunk alig 1—2 év óta óriási léptekkel fejlődik s a megindult rohamos haladást már is munkába vett nagyszabású alkotások és a közel jövőben létesülő intézmények hirdetik — oly nagy számban és változatban, hogy a vármegye többi városainak is irigységét keltették fel.

És mégis némi öröm vegyül örömezetünk közé, mikor tapasztalni és konstatálni vagyunk kénytelenek, hogy a polgárság bizalmából és képviselőiben a *városatyá* szép és megtisztelő tiszttségébe emelt biz. tagok a város érdekei, a közügyek iránt annyi *köteles érdeklődést* sem tanusítanak, hogy — ha már bizottsági üléseken nem — legalább a közgyűléseken pontosan, buzgón és lehetőleg teljesszámban megjelenének, főleg olyankor, amikor fontos, közérdekű és életbevágó kérdések vannak napirenden.

Nem a f. hó 23-i rendkívüli közgyűlésen, de más alkalmakkor is megtörtént, hogy nincs meg a határozatképes szám. Pedig ugyanazok, akik sűrűn maradnak távol: a közgyűlési termen kívül, a fehér asztalnál és uton-utfélen ugyancsak nagy garral tudják elmondani, mi szükség, mi volna jobb s mit kellene tenni.

Hát ez, igen tisztelt biz. tag urak nem jól van így? Aki mandátumot vállalt s annak idején megválasztatása érdekében agitált is, meg küzdött érte: legalább a közgyűléseken való megjelenésével bizonyítsa a város közügyei iránti érdeklődését és azt, hogy polgártársai bizalmára méltó és érdemes.

Jólét, haladás és megelégedés csak ott lehetséges, ahol megvan az egyetértés,

falakon, más szembeálló helyeken öles betűkkel hirdetnek, hogy milyen jó ennek vagy annak a cégnek készítménye, főleg az oatmeal. Hát ez mi? Zabliszt. Rendesen egy nagykalapos queker embert is rajzolnak a hirdetésre. A quekerek ugyanis nagy becsületességükről ismeretesek és így feltehető róluk, hogy nem hamisítják meg a lótapaszt.

A számtalan hirdetés olvasása után én is megismernékni akartam a zabliszt, mert azt már Európában eldicsérte nekem egy pomologus barátom, aki faoltványokat hozott Amerikából és mindent magasztalni szokott, ami amerikai volt. Amerikában én is megkedveltem a zabliszt készítményű reggelit, ha volt még hozzá valami.

Előbb különösnek, vagy legalább is szokatlanoknak tünnek nekünk az egyes amerikai éledelek, de megszokva, könnyű, tápláló voltukat megismerve, önkénytelenül azt kérdezzük, miért nincs nálunk is így? Mindenesetre egészségesebb ételek mint a szalonna és hozzá hasonló, melyek szomjuságot okoznak.

De ha csak rizs pép, más pép, dara, derce volna az amerikaiak reggelije, nem helytelenítém, de esznek a tejen, vajon, tojáson kívül, húst és halat, osztrigát, tengeri rákot és pókot, főszeletelt nyers paradicsomot, uborkát és dinyét. Elő se számíthatom hányfélet, amit mi csak délben vagy este szoktunk enni. A burgonya nem hiányzik egy amerikai

az összhang; egyetértés és összhang abban, hogy *együttműködésre* van szükség s hogy a városnak intézésére, kormányzatára hivatott vezérférfiakat jó törekvéseikben, terveikben s a közjóra irányuló fáradozásaikban támogatni erkölcsi kötelessége valamennyiünknek, de főleg azoknak, akik erre *külön megbízást* nyertek polgártársaitól.

Városi közgyűlés.

Városi törvényhatóságunk e hó 28-án Dr. Balla Aladár főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a biz. tagok oly csekély számban jelentek meg, hogy a napirenden levő 11 tárgy közül 4-et, amelyek pedig első sorban tették szükségessé a *rendkívüli* közgyűlést, le kellett venni a napirendről s a többi tárgyak, kisebb jelentőségűek lévén, $\frac{3}{4}$ óra alatt letárgyaltattak. A közgyűlés kezdetén a tanács tagjai többen voltak, mint a biz. tagok, akiknek száma a tárgyalás során sem emelkedett sokkal 20 fölé — szomorú jelül a közügyek iránti közömbösségnek, azokkal való nemtörődésnek! A közgyűlés lefolyásáról következőkben számolunk be.

Pécs város közönsége meleghangú átiratban meghívja Ujvidék város közönségét *Kossuth Lajos* szobrának f. május hó 10-én leendő ünnepélyes leleplezéséhez. Minthogy külön indítvány nem tétetett, a tanács javaslata emeltetett egyhangú határozattá, mely szerint Ujvidék város a leleplezési ünnepélyen küldöttségileg résztvesz s a küldöttség megalakításával a polgármester bizatik meg.

A kir. kat. *főgimnázium* és internátus új épülete számára a kórházi telepek csereképpen való átadása; a sertéshizlálókhoz vezető *vasuti vágány* területének elidegenítése; a *kliszai megállóhely* létesítéséhez szükséges terület átengedése; *tisztviselőtelep* céljaira ingatlan elidegeni-

kiadó reggeliből sem, mely a dolgozó embernél pótolja az ebédet, el van vele vacsora időig.

Egyszer megszámláltam, a 25 centért a nagyfejű szerezcsen által a reggelizőben, nagy lassan elém tett tojásdad csészécskéket. A findzsával együtt 12 volt, mindegyikben külön eledel. Tea, vaj, kalács, sütemény, hus, hal, kolbász, becsinált, tojás, burgonya, szőlő. A tizenkettedik mi volt legyen? nem tudtam kibetűzni, az uti naplóm elmosódott, girbe-görbe íron írásából, valami barackízes étel lehetett. Az amerikaiaknak nagy az enni vágyuk, a skandináv népekénél is bővebb az étkezésük. Gyurják magukat, mondaná az erdélyi ember a sokat evőkről, csillapíthatatlan étvágyu emberekről, Levegő és a klimatikus viszonyaik idézik elő nagytűségüket s azt, hogy olyan sok táplálékot bírnak feldolgozni.

Ebéd időre lunch házakban az előszámlált eledelen kívül kapunk levest, melyet azonban nem szabad össze téveszteni a mi jó huslevesünkkel. Fűszeres keverék az. A főzélék vízben főtt. A tésztaeműek az asztalon rendesen lévő friss kalácson kívül, édesek, cukorsütemények. Az amerikaiaknak édes a szájuk, mint a törököknek, a férfiak is eljárnak a cukrászdákba, a nők, azok pedig szeretnek nem csak légyottot adni ott, hanem lakni is. Pompás cukrászdák vannak az amerikai városokban, kisebbekben is.

(Vége köv.)

tése — mivel nem volt meg a törvényben előírt határozatképeség, a napirendről levétetvén, május 14-én tartandó rendkívüli közgyűlésre tűzettek ki.

A tárgyalás további során Orbán Ignác műszaki tanácsos ismerteti a *vízvezetési* és *csatornázási* tervek beszerzése iránti — lapunkban már korábban leközölt — előterjesztését. E szerint az előmunkálatok úgy a víz mennyiségét mint minőségét illetve; kedvező eredmény stádiumába jutván, a mérnöki hivatal — pályázat és szakközégek mellőzésével — maga hajlandó úgy a költségvetés, mint a tervek elkészítésére, mi által a város igen jelentékeny összegeket takarít meg.

Dr. *Kubinyi* örömmel fogadja a mérnöki hivatal ajánlkozását s bizalommal viseltetik ugyan iránta, de mert ez a legfontosabb, elsőrendű kérdés eminenter teljes szakképzettséget, szakszerű, kipróbált speciális tudást tételez föl, a takarékoság szeretete mellett sem riad vissza nagyobb áldozatoktól és *pályázat kiírását* ajánlja. *Juhász* Jenő röviden reflektál előtte felszólalónak ellenmondó szavaira, amennyiben bizalommal van ugyan a mérnöki hivatal iránt, de a tervek készítését még sem kívánja rá bízni — és kész örömmel fogadja a mérnöki hivatal ajánlkozását. Miután még Dr. *Kubinyi* félreértett szavait kimagyarázza, elnöklő főispán a tanács javaslatát és Dr. *Kubinyi* indítványát szavazásra bocsátja, melynek eredményeképp 2 szavazat kivételével a tanács javaslata emeltetik nagy tetszés és helyeslés mellett egyhangú határozattá. A napirend következő pontjával *Nicholson* gépgyár részvénytársaságnak, mert a közvágóúdi munkákat a szerződésben kikötött időnél később kapta a várostól, a szerelési munkák határideje f. június 15-ig hosszabbíttatik meg. *Wimmer* Károly írásbeli indítványa élénk tetszéssel fogadtatván, felirat fog intézteni a kereskedelemügyi miniszterhez egy *üzletvezetőség létesítése* iránt.

Stefan Alajos, *Nastelberger* Rudolf és *Fonson* Alfréd ujvidéki lakosoknak a községi kötelékbe való felvétele, mivel a törvényes kellékek megvannak, kilátásba helyeztetik.

Ezzel a napirend ki léven merítve, elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére e hó 25-re *Juhász* Jenő, *Belohorszky* Gábor és *Popadics* Péter biz. tagokat kéri fel s az ülést bezárja.

HIREK.

Buzaszentelés. E hó 25-én, Márk napján r. 6 órai mise után volt a buzaszentelő körmenet, melyet Dr. Ámon Pál kanonok plebános vezetett s amely Isten áldását könyörögte le a zöldelő vetésekre, a földek termésére.

Főispáni kinevezés. Dr. Balla Aladár főispán e hó 24-én *Damjanov* *Gojko* okl. mérnököt a város műszaki hivatalához mérnökke nevezte ki.

Uj albiró. *Oldh* Miklós szatmárnémeti törvényszéki jegyző az *ujvidéki* kir. járásbíró-sághoz *albiróvá* neveztetett ki.

A hidsánok megbecsülése. Városunk jövő fejlődése, de financiai tekintetében is fontos bizottság működött e hó 24-én. Ugyanis Popp György min. tanácsos zombori pénzügyigazgató a pénzügyminiszterium megbízásából, annak f. márc. 20. és pótlólag apr. 17-i rendelete alapján, a pétervárad hadmérnökkari

igazgatóság és a 13. hadtest katonai építészeti ügyosztálya képviselőinek közreműködése mellett, a hidsáncokhoz tartozó összes felépítményeket s a hajóhid üzeméhez szükséges épületeket e hó 24-én becsültette meg, a várostól független hites becsülőknek *Sztankovits György* főmérnököt, B. Bodrog vármegye államépítészeti hivatalának főnökét és *Endre Antal* műszaki tanácsost, az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal főnökét híván meg. A bizottság, melyben a város *Ertl Ignác* polgármester helyettes, *Profuma Béla* főjegyző és *Orbán Ignác* műszaki tanácsos által volt képviselve, a helyszínén felkérte a két becsült, hogy nevezett felépítményeket és épületeket becsüljék meg. A két becsülés a bizottság jelenlétében a felvételeket és vizsgálatot megejtette s ezek alapján szerkesztette a *becslési kimutatást* és *vázrajzokat*. E részletes kimutatás szerint a becsülés végösszege *122.581 kor.* A becsülés aktusáról két példányban állított ki a jegyzőkönyv, melyek egyikét a becslési kimutatással és a *vázrajzokkal* együtt *Popp György* min. tanács e hó 27-én személyesen terjeszti be a pénzügyminiszternek, másikát pedig a pétervárad-i hadmérnökkari igazgatóság képviselője: *Konakovits százados-kezelőtiszt* vette át. A zágrábi hadtest katonai építészeti ügyosztálya *Feleki Rech Hugó* katonai épít. mérnök által volt képviselve. Mondanunk sem kell, hogy a hidsáncok átvétele, illetőleg eltávolítása következtében a város csekély anyagi áldozat árán milliókat érő területhez jut, mely a város jövő fejlődésének egészen új perspektívát nyújt.

Meghosszabított hivatalos órák. Az újonnan szervezett mérnöki hivatal, hogy a feldolgozást és ellenőrzést követelő nagy munkahalmazt legyőzze, e hó 27-től kezdve — a déli szünet kivételével — reggeli 6 órától esti 6 ráig tartja hivatalos óráit.

Lövészeti tanfolyamok városunkban. A polgári céllövészegyesület, támaszkodva *Szemeré Miklós* ur leiratára, elhatározta, hogy az ifjúság körében, lövész tanfolyamot szervez és ebben az ügyben megkereste az intézetek igazgatóságait is.

Buonuestély. *Czuczor János*, a helybéli ev. ref. egyház segédlelkésze a tolnamegyei *Mizslára* választatott meg lelkésznek. Tiszteletére barátai csütörtökön este a „Fehér ökör” című vendéglőben buonuestélyt rendeztek, a mely igen szép látogatottságnak örvendett és ahol lelkes felköszöntőkben nem volt hiány.

Tőkekamatadó fizetők figyelmébe. Az 1908. évi tőkekamatadó kivetése céljából a zombori pénzügyigazgatóság részéről két tisztviselő küldetett ki a helyszínére a közönség érdekében, azért, hogy a tőkekamatadóügyek szóbelileg, rövid uton legyenek elintézhetőek.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 17—24-ig bejelentett születések, 16, még pedig 10 fiú, 6 leány; meghalt: 19.

Törzsosök árváinak. Az elhagyott Törzsosök-árvák segélyezésére újabban adakoztak *Czeypek J. 10 k.*, *Pekló B. 5 k.*, *Futó I., Tausch J., Lenkey Imre 1—1 k.*, *Bauer Jakab 20 f.*, mely összeget a gyűjtők az árváknak átadták. Adományokat a hat árva javára továbbra is elfogad lapunk szerkesztősége.

Kamarai közgyűlés. A szabadkai ügyvédi kamara május 20-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát a lemondás folytán megüresedett pénztárosi és ügyészi állás betöltése képezi.

A megyei kereskedők és iparosok érdekében. A szabadkai építőiparosok szövetsége fölhívást intézett B. B. vármegye valamennyi iparhatóságához, ipartestületéhez, a kereskedő és iparos érdekek iránt érdeklődő nagyközönséghez f. május 3-án d. u. 2 órakor Szabadkán tartandó megyei nagygyűlésre. A gyűlés tárgysorozata: 1) elnöki megnyitó, a megjelent vendégek s résztvevők üdvözlésével, tartja Nagy Ferenc, a szabadkai építőiparos szövetség elnöke. 2) a nagygyűlés megalakulása: elnök, jegyzők s végrehajtó bizottság választása. 3)

az új ipartörvény tervezete, különös tekintettel a képezésre vonatkozó követelésekre. Előadó: dr. Reizner Lajos, a szabadkai ipartestület ügyésze. 4) a betegsegélyezés és balesetbiztosítás ügye. Előadó *Farkas Elek*, a magyar építőiparosok országos szövetségének főtitkára. 5) Az adóreformra vonatkozólag a kereskedő és iparososztály sérelmei s kívánatai. Előadó: *Perjessy László*, a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkára. 6. az iparosság parlamenti és közéleti érdekképviselő s szervezkedés, követelések a választási jog kiterjesztésére. Előadó *Molnár János*, az országos párt elnöke. A nagygyűlésen résztvenni szándékozók és testületi kiküldöttek kéretnek, hogy megjelenésükről, érkezésük idejéről valamint arról is, hogy elszállásolásra igényt tartanak-e, a szövetség elnökét: *Nagy Ferenc* urat legkésőbb f. évi április hó 30-áig értesíteni sziveskedjenek, hogy fogadtatásukról és elszállásukról gondoskodhassanak. A nagygyűlést a Pestszállodában társas vacsora követi.

Házi-ipar kiállítás Zomborban. A Bács-Bodrog vármegyei háziipar-kiállításra a bejelentési határidő letelt s olyan nagy a jelentékezők száma és oly nagy a bejelentett anyag, hogy a kiállítás sikere biztosítottan tekinthető. A szoroson vett háziipart méltóan fogja képviselni a megyében lévő huszonegy háziipari szövetkezet, mely mind a legszebb, a *londoni magyar kiállításra* küldött tárgyainak másait fogja kiállítani. Külön gyűjteményben fognak szerepelni a híres sztapári *csilimek*, a *szérb népiipari* termékek és a *sokac* nép készítményei. A megye városai, *Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta, Zombor* külön gyűjteményekkel fognak szerepelni. Műkedvelők is nagy számban vesznek részt a kiállításon s a legművészebb kiviteltű iparművészeti tárgyakat jelentették be, a melyeknek beküldési határideje május 1-je. A kiállítás tisztán Bács-Bodrog megyei, más megyebeli kitüntetésre igényt nem is tarthatnak. A kiállítás megnyitása f. év május 10-én lesz.

Nagy katonai hangverseny. A Mayer szálló termeiben vasárnap, e hó 26-án lesz az idei évad utolsó katonai hangversenye, melynek változatos és szép műsora van. Kezdeté fél 8 órakor. Belépő díj 40 fl.

A lövölde megnyitása. Vasárnap, május hó 3-án lesz a lövölde ünnepélyes megnyitása, diszebéddel s megnyitó lövészettel egybekötve. A diszebéd kezdete déli fél 1 óra, egy teríték ára 3 kor. 20 fillér fél liter borral és négy fogással.

Öngyilkos pénztáros. *Damjanovits Pál* 65 éves, nyug. tanító, aki az öbecsei polg. segélyszövetkezetnek 11 éven át pénztárosa volt, de ezen állásától elmozdított, mert utóbbi időben a pálinka ivásnak adta magát s a szövetkezetet meg is károsította, a múlt héten a Tiszába ugrott, honnan halva huzták ki.

Építik a baja-apatini vasutat. A baja-apatini h. é. vasut legközelebb már komolyan a megvalósulás révébe ér. *Gfrerer-Schoch-Groszmann* vasutépítők ugyanis a héten átirtak Baja város polgármesteréhez, hogy a vasutépítést még ez év őszének elején megkezdik. A vicinális egy éven belül okvetlenül kiépül.

Villamvilágítás Topolyán. *Topolya* község képviselőtestülete elhatározta, hogy villamvilágításra pályázatot ír ki.

Foulard - és „Hennenberg”-selyem, 75 kr. tól; **Nyers Bast** - Selyem, feljebb, bármintve és vámmentesen. **Ohiné** - és vámmentesen. **Skót** - Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. **Henneberg** in **Zürich**.

Nyilt-tér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Most már igazán vége a jökedvemnek!

Frici, fusson csak hamar és hozzon rögtön három skatulya Fay-féle valódi szodeni ásvány-paszillát. En nem vagyok a gyógyszerbeverés barátja és addig becsületesen kinőttem a meghülemmel. De ha már be kell valamit vennem, akkor mindjárt a helyeset veszem és ez legalább mindenki ezt mondja, a Fay-féle valódi szodeni ásvány-paszilla. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben, skatulyája 1 K. 25 fillérért.

Főraktárak Budapest: *Egger Leó dr. és Egger J.*, VI., Váci-körút 17. *Kochmeister Frigyes utóda V.*, Hold-utca 8., *Thallmayer és Seitz, V.*, Zrínyi-utca 3., *Török József, VI.*, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: *Lusztig Nándor dr.*

Szerkesztő: *Zanbauer Ágoston.*

Hirdetések.

Eladó villa!

Pétervárad vár alatt gyönyörű kilátással a Dunára, 5 szoba, egy nagy étteremmel, konyha éléskamara és pincével — külön vincellérlakkal, sodronykerítéssel külön udvar, 2 1/2 kat. hold termőszőlővel lugasokkal és nemes gyümölcsfákkal ellátva.

Közelebbet *Kugler Edénél* Ujvidéken.

1—3

760 szám. 1908. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszék 1907. évi 16743/P. számú végzése következtében dr. *Fischer Henrik* ujvidéki ügyvéd által képviselt *Fischer Adolf* javára *Putnik Giga és társai* ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1908. évi február hó 27-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1274 kor.-nára becsült következő ingóságok, u. m.: ágynemű, szobabutor, 1 vadászfegyver, 5 malac, 1 két szedett göré, 5 kocsi, 1 tizedmérleg, 1 sorvetógép, 500 birka, 25 drb bárány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíróóság 1907. évi V. 1181/2. számú végzése folytán 3000 k. tőkekövetelés, ennek 1907. szeptember hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 213 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig *Putnik Giga végrehajtást szenvedő lakásán Sajkásszentivánon* leendő megtartására 1908. május 1-ső napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen 1908. évi április hó 21. napján.

Rex,

kir. bir. végrehajtó.

Meghívás.

Miután a bulkeszi segély- és előlegezési egyesület mint szövetkezet f. é. április hó 11-ére hirdetett közgyűlése nem volt határozatképes, az alapszabályok 47. §-a értelmében újabb közgyűlés hirdettetik f. é. május hó 9-re d. e. 9 órára *Bleich Fülöp* helyiségébe, amelyre az összes tagok tisztelettel meghívattak.

NAPIREND:

1. Időleges elnök választása.
2. Jegyző és 2 jegyzőkönyvhitelítő választása.
3. Az alapszabályok 1. és 40. §-nak módosítása.
4. Nehány igazgatósági tag kilépése és helyükbe ugyanannyanak megválasztása.
5. Indítványok.

Bulkeszi, 1908. április hó 23-án.

A bulkeszi segély- és előlegezési egyesület mint szövetkezet igazgatósága.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

72146. szám.

C. III.

Zónarendszerű személy- és podgyászdíjszabás életbeléptetése a fogaras-brassói h. é. vasuton.

A fogaras-brassói h. é. vasut fogaras-ósnikai és homoródvölgy-brassóbertaláni részvonalain a megnyitás napjától érvényes zónarendszerű személy- és podgyászdíjszabás lép életbe.

Ezen díjszabás a magyar királyi államvasutak díjszabáselárusító irodájában (Budapest, VI. Csengery-utca 33) 20 fill. kapható. Budapest, 1908. április hóban.

Az igazgatóság.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

99020. szám.

C. III.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint, f. évi május hó 1-től kezdve — a Wien St. E. G. és Pozsony között a csakis májustól szeptemberig terjedő nyári hónapokban vasár- és ünnepnapokon közlekedett személyvonathoz kiadott mérsékelt áru memettérty-jegyek érvényen kívül fognak helyezettetni.

Budapest, 1908. április hó 16-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

Földbérlet.

Az ujvidéki róm. kath. hitközségnek a „Cseney“ szálláson levő 100 lánca, „a Rivican levő 52 lánca“ és római sáncoknál levő 2 lánca tulajdon földjének haszonbérlete folyó évi október 31-én lejárván, a hitközség nevezett földet folyó évi május hó 3-án délelőtt 10 órakor a hitközségi irodájában, Fő-utca 30. szám alatt, 6 — kívánatra 10 évre írásbeli ajánlat, esetleg szóbeli árlejtés útján bérbe fogja adni. A föltételek nevezett irodában naponta délelőtt 9—12 óráig betekintheők.

A róm. kath. egyházközség megbízásából:

BALLA ÁRPÁD,

1—3

I. szindikus.

9995. szám.

kig. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város közönsége részéről a nehaj ifju Báro Rudics József és özvegye Szász Julia által létesített és magyar királyi honvéd legénységi egyének árváinak neveltetésére szolgáló *alapítványi helyre* ezen pályázat nyitattik.

Az alapítvány jótéteményében mindazon magy. kir. honvéd legénységi egyén árvája részesülhet, ki életének 5-dik évét betöltötte, de 12-dik évét még tul nem haladta, teljesen vagyontalan és atya után Bács-Bodrog vármegye területén, ide értve Zombor, Szabadka, Ujvidék és Baja városok is, bir községi illetőséggel.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, a kik fenti alapítványi helyre igényt tartanak, miszerint pályázati kérvényeiket *folyó évi július hó 31-ig* annyival is inkább benyujtsák, mint-hogy a később érkező folyamodványok figyelembe véteteni nem fognak.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1908. évi április 18-án.

Ertl Ignác,
polgármester h.

Paratlan és csodás hatása.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszere a

Földes-féle

MARGIT crème

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mtetesser) és minden más bőrbajt, Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, Udít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CEKKEK: Margit-hőlgypor (3 szinben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD

Főraktár Ujvidéken: Grossinger Károly, Flavics Gábor, Vuits János gyógyszerert. Klein O., droguristául.

Óvakodjunk utána!

Kötőgépek

kézi vagy motor üzemre, a legkiválóbb kivitelben, mindennemű kötött áru — harisnya, kezttyű, derékalj, alsóruha stb. — előállítására a legjobb hírv gépgyárból

Eduard Dubied & Co. Covet (Svájc)

„Grand prix“ Paris 1900.

„Grand prix“ Malland 1006.

Vezérképviselő: J. Giedion, Wien, IX. Kolingasse 3.

Ismételadók és ügynökök nagy jutalékdij mellett kerestetnek!

1—2 **Biztos kereset minden házban!**

ÖVJAD BŐRÖDET

ártalmas szépitőszerektől. Csak is az orvosilag ajánlott szemcsés **Sesan-toilette-szappan** használjuk, amelynek hatása sikeres arebőrápolásra, kéz-, láb- és testápolásra bámulatba ejtő. Sesan-toilette-fürdő-szappan 70 fillér, Sesan-toilette-szőpség-szappan 1.20 k. darabja. Kapható gyógyszerertárakban, drogériákban sha-onszakmájú üzletekben.

D. L. Sedlitzky, es. és kir. udv. szállító Salzburg.

CSUDALADOS BŐR

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúnál és meghűléseknél, bedorz-sólésköppen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzőssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerertárnál, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerertára az „Arany oroszián 2“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári ldényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
1 szelvény	1 szelvény 15 korona
1 szelvény	1 szelvény 17 korona
1 szelvény	1 szelvény 18 korona
1 szelvény	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, szinlgy telőlőszövetet, turisztalódent, selyemkangarnt stb. stb, g. ári áron küld a mint megbízható és szőlő cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetzsükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen trissz áruban.

„Rohitschi Styriaforrás“

Gyomorfekélyek és görcsök, Bright-féle vese-gyulladás, Légcső- és torokhurut, Gyomor- és bélhurut, Hugysavas diatezis, Székrekedés, Májbántalmak ellen!

Orvosilag ajánlott gyógyviz

Kitűnő gyógyszererek!

Főraktár Magyarországra: **Hoffmann József** Budapest, Balthory-u. 8.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebajosok, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő asztali ital

A MÁLNÁSI Siculia ARTÉZI GYÓGYVÍZ

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-RAKTÁR: **BRÁZAY KÁLMÁN** CZECHÉL BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39.

Orvostanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve

19

TAVASZI DIVAT

KOMPOZÉ KOSZTUM sima kabát, csikos vagy kockás alj.
CHEVRON SZÖVETEK minden divat szinben.
BLOCK KOCKA szövetek és selymek, minden szinben.

LÖWY MÁTYÁS és TÁRSA cég különlegességei.

Divataruház, az „Órangyalhoz“, **UJVIDÉKEN**, Fő-tér, „Erzsébet“ szálloda épület.

08

Győzelmet

aratott minden létező kisebb világítási berendezés fölött gyönyörű fénye, olcsósága és veszélytelenségével a

„Brikettid-Fény“

Törvényileg Különleges rendszer kisebb Törvényileg védve. világítási berendezésekhez, védve.

szoba és házi központi telepek, szab. törvényileg védve minden kulturállamban. E házi világítás nélkülözhetlen villák, falusi lakok, pincék, kertek, gyárak, hordozható világítási berendezéseknél és autogen fém-hegeszési berendezéseknél.

Költségvetéssel s mindennemű felvilágosítással szolgál a

Saját „Brikettid“-gyár „Brikettid-Fény Társaság“ Erzsébetfalván. Központi irodája: Budapest, VI. Liszt-Ferenc-tér 9. 4-5 Solvens képviselők kerestetnek.

Sürgős eladás!

Üzlethelyiségünknek május hó 1-én való átadása miatt, eladjuk az összes berendezést, u. m.: állványok, bolti asztalok, pénztár, üvegszekrények és légszesz csillárok, egyben, vagy részben is, minden elfogadható áron.

Teljel tisztelettel

BÖHM és SCHREIBER

ezelőtt POPOVICS M. testvérek

3-3 Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 13.

Egyedül valódi THIERRY BALZSAMA

csak a zöld apát ával mint védőjeggyel. Legkevesebb küldemény 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-osaládiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen. Thierry Centifolium-Kenőcse.

Legkevesebb küldemény 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek gyomorba, gyomorégés, göres, köhögés, mellba, minden belső szerv gyuladása, köszvény, tungszagot, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindennemű sérülés stb. ellen. — Így tessék címezni:

Védőangyal gyógyszerár Thierry A., Pregrada Rohics mellett. Raktárak Budapest: Török József gyógyszerész, Egger 2-33. J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lugos.

A nyáron át Kamenicán!

Ugy a park, mint a hajóállomás közvetlen közelében levő, nyári tartózkodásra igen alkalmas ház Kamenicán, bérbe adó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Radivojević Miklós Ujvidék, Duna-utca. 2-3

Pompás utcai lakás.

A főutca 19. számú háznak egész első emelete 1908. évi augusztus hó elsejétől kezdve bérbeadatik.

Évek óta ügyvédek laktak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Fillér 4 Fillér

A N A G Y M O S Á S !

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!

Foltot vagy csikot nem csinál!

Artalmatlan, mert savmentes!

Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉRFK

vegyészei gyár, Budapest, VI. kerület.

Ujvidéken: Horváth Károly, Nonadovich Sándor és Ziegler

16-26

Ferenc urak.

Füzlet Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

Fűszer, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, conservek, bonbonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott poulard csirke, ásványvíz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a lehető legolcsóbb áron.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek.

Mauthner-féle

főzelék vetemény és virág magvak megérkeztek, csiraképességükért jótállunk.

Kékkő- raffia-háncs, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb minőségben, de legolcsóbb árban.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk megtekintését, akár vétel nélkül is.

Fióküzlet: II. Rákóczi Ferenc-utca.

Számos éremmel kitüntetett szilvoriom.

Szőlőbirtok Kamenicán.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenhol „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évenként 4.- korona.